

Στις 15 Νοεμβρίου αρχίζει η νηστεία τῶν Χριστουγέννων. Πρόκειται για μιὰ περίοδο ἔντονης πνευματικῆς ἐργασίας καὶ ψυχοσωματικῆς προετοιμασίας γιὰ τὸν ἑορτασμό τῆς μεγάλης ἑορτῆς τῆς Γεννήσεως τοῦ Κυρίου.

Ἀπὸ τὶς 15 Νοεμβρίου ἕως τὶς 17 Δεκεμβρίου (κατ' ἄλλη παράδοση ἕως τὶς 12 Δεκεμβρίου) νηστεύουμε τὸ κρέας, τὰ γαλακτομικά καὶ τὰ αὐγά καὶ τρῶμε ψάρι (ἐκτὸς βεβαίως Τετάρτης καὶ Παρασκευῆς, ποὺ νηστεύουμε αὐστηρά). Μετὰ τὶς 17 (ἢ 12) Δεκεμβρίου νηστεύουμε καὶ τὸ ψάρι.

Ἡ νηστεία ὅμως κατὰ τὴν ὑπόδειξη τοῦ Κυρίου μας ἔχει νόημα, ὅταν συνδυάζεται μὲ προσευχὴ καὶ ἐλεημοσύνη. Γιὰ τὸ λόγο αὐτό, ἡ Ἐκκλησία μὲ τὴν ἑναρξη τῆς νηστείας μᾶς προσκαλεῖ σὲ ἐντονότερη λειτουργικὴ ζωὴ καὶ ἀγαθοεργία.

Ἔτσι, ἡ ἐκκλησιαστικὴ παράδοση προβλέπει γιὰ τὴν περίοδο αὕτὴ τὴν καθημερινὴ -ἂν οἱ συνθῆκες τὸ ἐπιτρέπουν- τέλεση τῆς θείας λειτουργίας, τὴν τέλεση δηλαδὴ σαρανταλείτουργου.

Ἡ τέλεση τοῦ σαρανταλείτουργου ἀποτελεῖ πολὺ μεγάλη εὐλογία. Εἶναι μιὰ θαυμάσια εὐκαιρία γιὰ βίωση τῆς μυστηριακῆς καὶ λατρευτικῆς ζωῆς, γιὰ ἐπαφὴ μὲ τὸν πλοῦτο τῆς ὑμνολογίας καὶ τῆς ἀκροάσεως τῶν θείων Γραφῶν, γιὰ συχνότερη θεία κοινωνία, γιὰ συχνότερη συγκρότηση τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινότητος.

Ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος μᾶς λέει: «Σπουδάζετε πυκνότερον συνέρχεσθαι εἰς εὐχαριστίαν θεοῦ καὶ εἰς δόξαν. Ὅταν γὰρ πυκνῶς ἐπὶ τὸ αὐτὸ γίνεσθε, καθαιροῦνται οἱ δυνάμεις τοῦ σατανᾶ καὶ λύεται ὁ ὄλεθρος αὐτοῦ», δηλαδὴ «Προσπαθεῖστε μὲ σπουδὴ νὰ ἔρχεσθε ὅλοι μαζί στὴ Σύναξη τῆς Θείας Εὐχαριστίας (Θεία Λειτουργία), γιὰ νὰ εὐχαριστεῖτε τὸν Θεὸ καὶ νὰ Τὸν δοξολογεῖτε. Διότι ὅταν συχνὰ ἔρχεσθε στὴ Σύναξη τῆς Θείας Εὐχαριστίας (Θεία Λειτουργία), συντρίβονται οἱ δυνάμεις τοῦ σατανᾶ καὶ λύεται κάθε ὀλέθρια ἐνέργεια του».

Ἡ δύναμη τῆς Θείας Λειτουργίας δὲν εἶναι μαγικὴ. Εἶναι ἡ δύναμη τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐνότητος ἐν Χριστῷ. Ἡ Θεία Λειτουργία μᾶς μαθαίνει νὰ συγχωροῦμε, νὰ ἀγαποῦμε καὶ νὰ εἴμαστε ἐνωμένοι μὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Γι' αὐτὸ ἄλλωστε προσφέρουμε τὰ Δῶρα μας στὸ Θεό, τὸν Ἄρτο καὶ τὸν Οἶνο, προσευχόμενοι γιὰ ζῶντες καὶ κεκοιμημένους ἀδελφούς μας. Ἡ μνημόνευση τῶν ὀνομάτων τῶν ζώντων καὶ κεκοιμημένων προσώπων (ἀνάγνωση τῶν «Διπτύχων») εἶναι ἔργο πολὺ σημαντικὸ καὶ ἱερό, ποὺ θεσμοθετήθηκε ἀπὸ τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους καὶ ἐπιτελεῖται ἀδιάλειπτα μέσα στοὺς αἰῶνες.

Τὸ Ἱερό Σαρανταλείτουργο

Το Ἱερό Σαρανταλείτουργο, κατὰ τὴν διάρκεια τῆς νηστείας τῶν Χριστουγέννων, ὑπὲρ υγείας ζώντων καὶ ὑπὲρ αναπαύσεως τῶν κεκοιμημένων ἀδελφῶν μας.

Στο υπέροχο βιβλίο «Ἰωάννης τῆς Κροστάνδης», (ἐκδ. Ἱεράς Μονῆς Παρακλήτου), διαβάζουμε: «Στὴν Θεία Λειτουργία τελεῖται τὸ μυστήριον τῆς ἀγάπης. Καὶ ἡ ἀγάπη

στην ουσία της είναι μεταδοτική. Η αγάπη, ιδιαίτερα ή θεία, σπεύδει να σκορπίσει το φώς της, την χαρά της όλους... Και συμπληρώνει: ω αγάπη τελειότατη! ω αγάπη, πού τα πάντα αγκαλιάζεις! Ω αγάπη ισχυρότατη! Τί να προσφέρουμε σαν ευγνωμοσύνη στον Θεό για την αγάπη Του προς εμάς; Η αγάπη αυτή βρίσκεται στην θυσία του Χριστού, πού προσφέρεται για την άπελευθέρωσι όλων από κάθε κακία...».

Και ο μακαριστός π. Παΐσιος, σχετικά με την ανάγκη προσευχής για τούς κεκοιμημένους, έλεγε: «...να αφήνετε μέρος τής προσευχής σας για τούς κεκοιμημένους. Οι πεθαμένοι δεν μπορούν να κάνουν τίποτα (για τούς εαυτούς τους). Οι ζωντανοί μπορούν... Να πηγαίνετε στην εκκλησία λειτουργία, δηλαδή πρόσφορο, και να δίνετε το όνομα τού κεκοιμημένου, να μνημονευθή από τον ιερέα στην προσκομιδή. Επίσης, να κάνετε μνημόσυνα και τρισάγια. Σκέτο το τρισάγιο, χωρίς Θεία Λειτουργία, είναι ελάχιστο.

Το μέγιστο, πού μπορούμε να κάνουμε για κάποιον, είναι το Σαράντα-Λείτουργο. Καλό θα είναι να συνοδευθή και με ελεημοσύνη. Αν έχεις ένα νεκρό, ο οποίος έχει παρρησία στον Θεό, και τού ανάψεις ένα κερί, αυτός έχει υποχρέωση να προσευχηθεί για σένα στον Θεό.

Αν πάλι, έχεις ένα νεκρό, ο οποίος νομίζεις ότι δεν έχει παρρησία στον Θεό, τότε, όταν τού ανάβεις ένα αγνό κερί, είναι σαν να δίνης ένα αναψυκτικό σε κάποιον πού καίγεται (από δίψα). Οι άγιοι δέχονται ευχαρίστως την προσφορά του κεριού και είναι υποχρεωμένοι να προσευχηθούν γι' αυτόν πού το ανάβει. Ο Θεός ευχαρίστως το δέχεται...». (Μαρτυρίες προσκυνητών, Ζουρνατζόγλου Νικ.)

Για την ωφέλεια από τα Ιερά Σαρανταλείτουργα και τα μνημόσυνα, αξιομνημόνευτο είναι και το περιστατικό πού ακολουθεί από το βιβλίο «Θαύματα και αποκαλύψεις από την Θεία Λειτουργία», (έκδ. Ιεράς Μονής Παρακλήτου).

«Κάποιος άρχοντας από την Νικομήδεια αρρώστησε βαριά και, βλέποντας πώς πλησιάζει στον θάνατο, κάλεσε την γυναίκα του για να τής εκφράσει τις τελευταίες του επιθυμίες: Την περιουσία μου να την μοιράσεις στους φτωχούς και τα ορφανά. Τούς δούλους να τούς ελευθερώσεις. Αλλά στους ιερείς δεν θέλω να δώσεις χρήματα για λειτουργίες. Σ' αυτή του την μεγάλη θλίψη ο ετοιμοθάνατος επικαλέστηκε με πίστη την ευχή τού άββά Ησαΐα, ενός άγιου μοναχού πού ασκήτευε κοντά στην Νικομήδεια, και αμέσως -ω τού θαύματος!- έγινε καλά. Σηκώθηκε λοιπόν και πασίχαρος έτρεξε στον όσιο. Εκείνος τον καλοδέχτηκε, δοξάζοντας τον Θεό για το μεγάλο θαύμα.

-Θυμάσαι, παιδί μου, τον ρώτησε, ποιά ώρα συνήλθες από την αρρώστια;

-Την ώρα πού επικαλέστηκα την ευχή σου, απάντησε εκείνος. Ο όσιος, με τον φωτισμένο του νου, γνώριζε τί είχε λεχθεί στην διάρκεια τής αρρώστιας του και ξαναρώτησε:

-Άφησες, παιδί μου, χρήματα στους ιερείς, να λειτουργούν για την σωτηρία τής

ψυχής σου;

-Όχι, γέροντα. Τί θα είχα να ωφεληθώ αν άφηνα κάτι; Δεν θα πήγαινε χαμένο; -Μην το λες αυτό. Ο άδελφόθεος Ιάκωβος γράφει: «Ασθενεί τις έν ύμίν; προσκαλεσάσθω τούς πρεσβυτέρους της εκκλησίας, και προσευξάσθωσαν επ' αυτόν αλείψαντες αυτόν έλαίω έν το ονόματι του Κυρίου και ή ευχή της πίστεως σώσει τον κάμνοντα, και έγερεί αυτόν ό Κύριος· καν αμαρτίας ή πεπονηκώς, άφεθήσεται αύτώ». Να λοιπόν πού οι ευχές των ιερέων είναι αποτελεσματικές, για όποιον τις ζητάει με πίστη. Δώσε τώρα κι εσύ ένα ποσό, για λειτουργίες, και θα λάβεις από τον Θεό την πρέπουσα πληροφορία.

Έτσι κι έκανε. Έδωσε χρήματα σ' έναν ιερέα για να του κάνει σαρανταλείτουργο, και γύρισε στον σπίτι του. Όταν συμπληρώθηκαν οι λειτουργίες, μετά από σαράντα μέρες, κι ενώ σηκωνόταν από τον ύπνο, βλέπει ξαφνικά ν' ανοίγουν οι πόρτες του σπιτιού του και να μπαίνουν σαράντα άνδρες έφιπποι, λαμπροί και αγγελόμορφοι, είκοσι από δεξιά και είκοσι από αριστερά. -Κύριοι μου, φώναξε έκπληκτος ό άρχοντας, πώς μπήκατε σε σπίτι ανθρώπου αμαρτωλού;

-Εμείς οι σαράντα, πού βλέπεις, του απάντησαν εκείνοι, αντιπροσωπεύουμε τις λειτουργίες πού έγιναν για σένα στον φιλόνθρωπο Θεό. Μάς έστειλε Εκείνος, για να σε συνοδεύσουμε μέχρι την εκκλησίας. Πήγαινε μέσα χαρούμενος, χωρίς δισταγμό. Να, με τα πρεσβυτικά χέρια συμπληρώθηκαν οι σαράντα λειτουργίες, πού έγιναν για να ενωθεί ό Χριστός μαζί σου και να κατοικήσει στην καρδιά σου.

Ύστερα από αυτά, ό άρχοντας μοίρασε την περιουσία του σε ευλαβείς ιερείς, για να γίνουν λειτουργίες «υπέρ αφέσεως των αμαρτιών αυτού», διακηρύσσοντας πώς οι θείες λειτουργίες και οι αγαθοεργίες μπορούν να ανεβάσουν την ψυχή του ανθρώπου από τα καταχθόνια στα επουράνια.

Είναι ή μέγιστη καί πιό ισχυρή προσευχή καθώς άποτελεί συμμετοχή στην προσευχή καί τή θυσία τοῦ Χριστοῦ. Ο άγιος Κύριλλος Ίεροσολύμων διδάσκει σχετικά: «Μέγιστη ώφέλεια πιστεύουμε ότι θα λάβουν αύτοί, για τούς όποίους δεόμαστε κατὰ τήν άγία καί φοβερή θυσία τής Θείας Λειτουργίας, άκόμα κι αν είναι άμαρτωλοί, άφοῦ Χριστόν έσφαγιασμένον υπέρ τῶν ήμετέρων άμαρτημάτων προσφέρομεν έξιλεούμενοι υπέρ αύτῶν τε καί ήμῶν τόν φιλόνθρωπον Θεόν». Καί ό άγιος Ίωάννης ό Χρυσόστομος: «Δέν νομοθέτησαν τυχαία οί Απόστολοι νά μνημονεύουμε κατὰ τὰ φρικτά μυστήρια (Θεία Λειτουργία) τούς κεκοιμημένους. Γνωρίζουν ότι είναι πολὺ μεγάλη ή ώφέλεια γι' αύτούς».

Η έμπειρία μαρτυρεί για τή δύναμη αύτῆς τῆς προσευχῆς, πού δέν είναι «άτομική προσευχή» αλλά ή προσευχή όλόκληρης τῆς Έκκλησίας.

Σαρανταλείτουργο « υπέρ αναπαύσεως»

Ο ΓΕΡΟ-ΔΑΝΙΗΛ ο αγιορείτης (1929), ο σοφός ησυχαστής των Κατουνακίων, έχει καταχωρισμένο ατά χειρόγραφέ του και το ακόλουθο περιστατικό, πού συνέβη το 1869 στην πατρίδα του, τη Σμύρνη.

Κάποιος ενάρετος χριστιανός κάλεσε στα τελευταία της ζωής του τον πνευματικό του παπα-Δημήτρη και του είπε:

Εγώ σήμερα πεθαίνω. Πες μου, σε παρακαλώ, τι πρέπει νά κάνω την κρίσιμη τούτη ώρα;

Ο ιερέας, γνωρίζοντας την αρετή του και τη μυστηριακή προετοιμασία του, του πρότεινε το έξης:

Δώσε εντολή νά σου κάνουν μετά το θάνατό σου τακτικό σαρανταλείτουργο σ' ένα εξωκλήσι.

Έτσι κι έγινε. Ο κυρ-Δημήτρης - αυτό ήταν το όνομά του - άφησε εντολή στο γιο του νά κάνει μετά την κοίμησή του σαρανταλείτουργο.

Κι εκείνος, υπακούοντας στην τελευταία επιθυμία του καλού του πατέρα, ανέθεσε χωρίς καθυστέρηση την εκτέλεση της στον παπα-Δημήτρη.

Ο σεμνός λευίτης δέχτηκε νά κάνει το σαρανταλείτουργο, πού ο ίδιος είχε προτείνει στο μακαρίτη, και αποσύρθηκε για όλο αυτό το διάστημα στο εξωκλήσι των αγίων Αποστόλων.

Οι τριάντα εννέα λειτουργίες έγιναν απρόσκοπτα. Η τελευταία έπρεπε νά γίνει ημέρα Κυριακή.

Το βράδυ όμως του Σαββάτου πιάνει τον παπά ένας δυνατός πονόδοντος και τον αναγκάζει νά επιστρέψει από σπίτι του.

Η πρεσβυτέρα του πρότεινε νά βγάλει το δόντι, μα εκείνος αρνήθηκε, γιατί έπρεπε την επόμενη νά τελέσει την τελευταία λειτουργία. Τα μεσάνυχτα ο πόνος κορυφώθηκε, και τελικά ο παπάς αναγκάστηκε νά βγάλει το δόντι.

Επειδή όμως παρουσιάστηκε αιμορραγία, ανέβαλε την τελευταία λειτουργία για τη Δευτέρα.

Στο μεταξύ, το απόγευμα του Σαββάτου, ο Γεώργιος, ο γιος του μακαριστού Δημητρίου, ετοίμασε μερικά χρήματα για τον κόπο του ιερέα, με σκοπό νά του τα δώσει την επόμενη μέρα.

Τα μεσάνυχτα ξύπνησε για νά προσευχηθεί. Ανακάθισε στο κρεβάτι κι άρχισε νά φέρνει από νου του τις αρετές, τα χαρίσματα και τα σοφά λόγια του πατέρα του. Κάποια στιγμή πέρασε απ' το μυαλό του ή ακόλουθη σκέψη: "Άραγε ωφελούν τα σαρανταλείτουργα τις ψυχές των κεκοιμημένων, ή τα καθιέρωσε ή εκκλησία για παρηγοριά των ζώντων;"

Τότε ακριβώς τον πήρε ένας ελαφρός ύπνος, και είδε πώς βρέθηκε σε μια πεδιάδα με ομορφιά απερίγραπτη. "Ένιωθε ανάξιο τον εαυτό του νά βρίσκεται σε τέτοιον

ιερό και παραδεισένιο χώρο. Μπροστά του απλωνόταν ένα απέραντο και κατάφυτο περιβόλι, πού μοσχοβολούσε με μίαν ανέκφραστη ευωδία.

Αυτός οπωσδήποτε θα είναι ο παράδεισος!", μονολόγησε. "Ω, τι μακαριότητα περιμένει όσους ζουν ενάρετα στη γη!"

Εξετάζοντας έκπληκτος τα υπερκόσμια κάλλη, είδε ένα λαμπρό ανάκτορο με έξοχη αρχιτεκτονική χάρη, ενώ οι τοίχοι του έλαμπαν απ' τα διαμάντια και το χρυσάφι. "Η αμορφία του ήταν ανέκφραστη.

Πλησιάζει πιο κοντά, και τότε - τι χαρά! - βλέπει στην πόρτα του παλατιού τον πατέρα του ολοφώτεινο και λαμπροφορεμένο.

Πώς βρέθηκες εδώ, παιδί μου; τον ρωτάει με πραότητα και στοργή. Ούτε κι εγώ ξέρω, πατέρα.

Καταλαβαίνω πώς δεν είμαι άξιος γι' αυτόν τον τόπο. 'Αλλά πες μου, πως τα περνάς εδώ; πως ήρθες;

Τίνος είναι αυτό το παλάτι;

Ή φιλανθρωπία του ΣΩΤΗΡΟΣ Χριστού με τις πρεσβείες της Παναγίας, πού της είχα ιδιαίτερη ευλάβεια, με αξίωσε να καταταχθώ σ' αυτό το μέρος. "Ήταν μάλιστα νά μπω σήμερα μέσα στο παλάτι ο οικοδόμος όμως, πού το χτίζει, πέρασε μία ταλαιπωρία- έβγαλε απόψε το δόντι του - κι έτσι δεν τέλειωσαν οι σαράντα μέρες της οικοδομής του. Για το λόγο αυτό θα μπω αύριο.

Ύστερα απ' αυτά ο Γεώργιος ξύπνησε δακρυσμένος και έκπληκτος, αλλά και με απορίες.

Πέρασε την υπόλοιπη νύχτα αναπέμποντας αίνους και δοξολογίες από Θεό. το πρωί, μετά τη θεία λειτουργία, πήρε πρόσφορα, νάμα και αγνό κερί και ξεκίνησε για το εξωκλήσι των αγίων Απόστολων. ο παπα-Δημήτρης τον υποδέχθηκε με χαρά:

Τώρα μόλις τελείωσα κι εγώ τη θεία λειτουργία. Έτσι ολοκληρώθηκε το σαρανταλείτουργο. Αυτό το είπε για νά Μην τον λυπήσει.

Ο επισκέπτης τότε του διηγήθηκε το νυχτερινό του δράμα.

Όταν έφτασε στο σημείο πού ο πατέρας του δεν μπήκε στο παλάτι, γιατί ο οικοδόμος έβγαλε το δόντι του, ο παπα-Δημήτρης ένιωσε φρίκη, αλλά και θαυμασμό.

Εγώ είμαι, αγαπητέ μου, ο οικοδόμος πού εργάστηκε στην οικοδομή του παλατιού, είπε με χαρά.

Σήμερα δεν λειτούργησα, γιατί έβγαλα το δόντι μου. θα λειτουργήσω όμως τη

Δευτέρα, κι έτσι θα ολοκληρώσω το πνευματικό παλάτι του πατέρα σου.

Θαύματα και αποκαλύψεις από τη Θεία Λειτουργία (Έκδοση Ιεράς Μονής Παρακλήτου Αττικής)

Πηγή: www.faneromenihol.gr